

مؤسسه فرهنگی هنری
دیارگران تهران

به نام خدا

مؤسسه فرهنگی هنری
دیارگران تهران

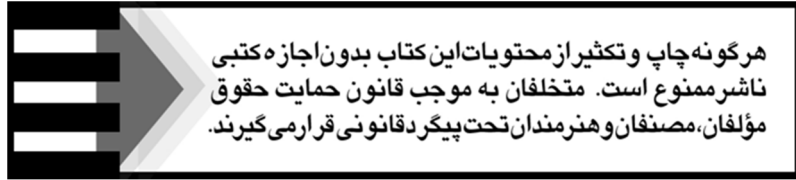
گمرک و مدیریت امور گمرکی (به سوی گمرک هوشمند)

مؤلفان:

دکتر علیرضا مقدسی

دکتر ابراهیم کریمی کیا

دکتر محمد بهار لویی

◀ عنوان کتاب: **گمرک و مدیریت امور گمرکی** **(به سوی گمرک هوشمند)**

◀ مولفان: دکتر علیرضا مقدسی

دکتر ابراهیم کریمی کیا

دکتر محمد بهارلویی

◀ ناشر: مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران

◀ صفحه آرای: نازنین نصیری

◀ طراح جلد: داریوش فرسای

◀ ویراستار: زهرا خانپانی

◀ نوبت چاپ: اول

◀ تاریخ نشر: ۱۳۹۸

◀ چاپ و صحافی: درج عقیق

◀ تیراژ: ۱۰۰ جلد

◀ قیمت: ۴۳۰۰۰۰ ریال

◀ شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۱۲۹-۱

نشانی واحد فروش: تهران، میدان انقلاب،

خ کارگر جنوبی، روبروی پاساژ مهستان،

پلاک ۱۲۵۱

تلفن: ۲۲۰۸۵۱۱۱-۶۶۴۱۰۰۴۶

فروشگاههای اینترنتی دیباگران تهران :

WWW.MFTBOOK.IR

www.dibagaran-tehran.com

www.mftdibagaran.ir

نشانی تلگرام: @mftbook

سرشناسه: مقدسی، علیرضا، ۱۳۴۷-
عنوان و نام پدیدآور: گمرک و مدیریت امور گمرکی (به
سوی گمرک هوشمند) / مولفان: علیرضا مقدسی
، ابراهیم کریمی کیا، محمد بهارلویی.
مشخصات نشر: تهران: دیباگران تهران: ۱۳۹۸
مشخصات ظاهری: ۱۱۸ ص: مصور،
شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۲۱۸-۱۲۹-۱
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: گمرک جمهوری اسلامی
موضوع: گمرک-ایران- تاریخ
موضوع: custom administration-Iran-History
موضوع: گمرک-قوانین و مقررات-ایران
موضوع: customs administration-law and legislation-Iran
شناسه افزوده: کریمی کیا، ابراهیم، ۱۳۵۸-
شناسه افزوده: بهارلویی، محمد، ۱۳۶۵-
رده بندی کنگره: ۱۳۹۸ م ۷/۲/۳۹ HJ
رده بندی دیویی: ۳۵۱/۵۵۰۶۲۳
شماره کتابشناسی ملی: ۵۶۵۵۵۷۹

اپلیکیشن دیباگران تهران را از سایت های اینترنتی دیباگران دریافت نمایید.

فهرست مطالب

7 ..... مقدمه ناشر

8 ..... پیشگفتار

فصل اول

کلیات وظایف، اهداف و ساختار نظام مدیریت گمرکی

10 ..... مقدمه

10 ..... 1-1-1- گمرک چیست؟

11 ..... 1-1-1-1- تاریخچه گمرک

11 ..... 2-1-1- اهداف و وظایف گمرک

13 ..... 3-1-1- ساختار گمرک جمهوری اسلامی ایران

15 ..... 2-1-2- سازمان جهانی گمرک

فصل دوم

آشنایی با مراحل سفارشات خارجی

18 ..... مقدمه

18 ..... 1-2- اسناد خرید و حمل کالا

20 ..... 1-1-2- موارد معاف از ثبت سفارش کالا

24 ..... 2-2- چگونگی صدور کارت بازرگانی برای ترخیص کالا از گمرک

24 ..... 1-2-2- معرفی کارت بازرگانی

24 ..... 2-2-2- شرایط اخذ کارت بازرگانی توسط اشخاص حقیقی

26 ..... 3-2-2- چگونگی تمدید کارت بازرگانی برای ترخیص کالا از گمرک

27 ..... 1-3-2-2- موارد معافیت از داشتن کارت بازرگانی

27 ..... 4-2-2- نوع قرارداد و شرایط تحویل کالا بر اساس قواعد اینکوترمز 2010

30 ..... 5-2-2- انواع روش‌های پرداخت در ثبت سفارش

فصل سوم

آشنایی با اهم رویه‌های گمرکی (واردات، صادرات و ترانزیت)

32	مقدمه
32	1-3- واردات
35	2-3- صادرات
35	1-2-3- رویه مسافری
36	2-2-3- رویه ترانزیت
38	3-3- معافیت‌ها و ممنوعیت‌های گمرک
38	1-3-3- معافیت‌ها
43	2-3-3- ممنوعیت‌ها
43	1-2-3-3- ممنوعیت‌ها در ورود قطعی
44	2-2-3-3- ممنوعیت‌ها در ورود موقت و عبور داخلی

فصل چهارم

اصول کلی طبقه‌بندی کالا در HS

47	مقدمه
47	1-4- معرفی جدول سیستم طبقه‌بندی تعریف یا کدگذاری کالا (HS)
49	2-4- قواعد عمومی طبقه‌بندی کالا HS
50	3-4- فهرست قسمت‌ها و فصل‌های سیستم طبقه‌بندی کالا

فصل پنجم

نحوه تعیین ارزش گذاری کالا

59	مقدمه
59	1-5- اصول تعیین ارزش کالاهای وارداتی بر اساس قانون امور گمرکی
60	2-5- مواد مربوط به تعیین ارزش کالاهای وارداتی در آیین‌نامه اجرایی قانون امور گمرکی
61	3-5- ماده 15 قانون امور گمرکی
63	4-5- شیوه‌های کم‌اظهاری در کالا

فصل ششم

قاچاق کالا و تخلفات گمرکی

- 65..... مقدمه
- 65..... 1-6- قاچاق کالا چیست؟
- 66..... 1-1-6- چه مواردی قاچاق کالا محسوب می‌شود؟
- 67..... 2-1-6- قوانین مربوط به قاچاق کالا
- 72..... 3-1-6- اسناد گمرکی قابل استناد در موارد احتمالی قاچاق
- 73..... 4-1-6- مجازات قاچاق کالا
- 74..... 5-1-6- شیوه‌های مختلف قاچاق کالا

فصل هفتم

بازبینی و مراجع رسیدگی به اختلافات گمرکی

- 76..... مقدمه
- 76..... 1-8- بازبینی گمرک
- 78..... 2-8- مراجع رسیدگی به اختلافات گمرکی

فصل هشتم

مناطق آزاد تجاری

- 81..... مقدمه
- 81..... 1-9- مفهوم منطقه آزاد تجاری
- 82..... 1-1-9- تاریخچه منطقه آزاد تجاری - صنعتی در ایران
- 83..... 2-1-9- مزیت سرمایه‌گذاری و ثبت شرکت در مناطق آزاد
- 84..... 2-9- منطقه ویژه اقتصادی
- 86..... 1-2-9- اهداف کلی در بخش تجاری منطقه ویژه
- 86..... 2-2-9- مزیت‌های مناطق ویژه اقتصادی
- 87..... 3-9- برخی از مهم‌ترین تفاوت‌های مناطق آزاد تجاری و ویژه اقتصادی

فصل نهم

کارگزار گمرک

89	مقدمه
89	1-10- کارگزار گمرک کیست؟
90	2-10- نحوه ترخیص کالا توسط کارگزار گمرکی یا کارمند حق العمل کار

فصل دهم

گمرک هوشمند

93	مقدمه
93	1-11- سامانه جامع امور گمرکی
96	2-11- هوشمند سازی در گمرک
97	1-2-11- امنیت هوشمند
98	2-2-11- سنجش هوشمند
99	3-2-11- اتوماسیون اداری هوشمند
99	4-2-11- مدیریت ریسک هوشمند
100	5-2-11- فناوری‌های هوشمند
100	1-5-2-11- زنجیره بلوکی
101	2-5-2-11- پردازش ابری
104	پیوست الف: اصطلاحات و مفاهیم گمرکی
113	پیوست ب: فلوچارت رویه‌های گمرکی
118	کتابنامه

خط‌مشی کیفیت انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران در عرصه کتاب‌های است که بتواند خواسته‌های به روز جامعه فرهنگی و علمی کشور را تا حد امکان پوشش دهد.

حمد و سپاس ایزد منان را که با الطاف بی‌کران خود این توفیق را به ما ارزانی داشت تا بتوانیم در راه ارتقای دانش عمومی و فرهنگی این مرز و بوم در زمینه چاپ و نشر کتب علمی دانشگاهی، علوم پایه و به ویژه علوم کامپیوتر و انفورماتیک گام‌هایی هرچند کوچک برداشته و در انجام رسالتی که بر عهده داریم، مؤثر واقع شویم.

گسترده‌گی علوم و توسعه روزافزون آن، شرایطی را به وجود آورده که هر روز شاهد تحولات اساسی چشمگیری در سطح جهان هستیم. این گسترش و توسعه نیاز به منابع مختلف از جمله کتاب را به عنوان قدیمی‌ترین و راحت‌ترین راه دستیابی به اطلاعات و اطلاع‌رسانی، بیش از پیش روشن می‌نماید.

در این راستا، واحد انتشارات مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران با همکاری جمعی از اساتید، مؤلفان، مترجمان، متخصصان، پژوهشگران، محققان و نیز پرسنل ورزیده و ماهر در زمینه امور نشر درصدد هستند تا با تلاش‌های مستمر خود برای رفع کمبودها و نیازهای موجود، منابعی پُر بار، معتبر و با کیفیت مناسب در اختیار علاقمندان قرار دهند.

کتابی که در دست دارید با همت "دکتر علیرضا مقدسی-دکتر ابراهیم کریمی کیا- دکتر محمد بهارلویی" و تلاش جمعی از همکاران انتشارات میسر گشته که شایسته است از یکایک این گرامیان تشکر و قدردانی کنیم.

کارشناسی و نظارت بر محتوا: زهره قزلباش

در خاتمه ضمن سپاسگزاری از شما دانش‌پژوه گرامی درخواست می‌نماید با مراجعه به آدرس dibagaran.mft.info (ارتباط با مشتری) فرم نظرسنجی را برای کتابی که در دست دارید تکمیل و ارسال نموده، انتشارات دیباگران تهران را که جلب رضایت و وفاداری مشتریان را هدف خود می‌داند، یاری فرمایید.

امیدواریم همواره بهتر از گذشته خدمات و محصولات خود را تقدیم حضورتان نماییم.

مدیر انتشارات

مؤسسه فرهنگی هنری دیباگران تهران
bookmarket@mft.info